

Nerudová, Zdeňka

Zpráva o konání konference Klíma 100

Studia archaeologica Brunensia. 2025, vol. 30, iss. 1, pp. 137-138

ISSN 1805-918X (print); ISSN 2336-4505 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/SAB2025-1-4>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.82894>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 07. 12. 2025

Version: 20251204

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Zpráva o konání konference Klíma 100

Zdeňka Nerudová

Ve dnech 26. 3. – 28. 3. 2025 se v prostorách brněnské pobočky Archeologického ústavu AV ČR konala mezinárodní konference s názvem „Klíma 100“ (<https://www.arub.cz/klima-100/>). Uspořádána byla ve spolupráci s Archeologickým ústavem SAV a společností PamArch v Nitře, a současně představila nový formát jinak již tradiční slovenské konference GEPAARD (Geologicko, Paleontologická, Archeologická, Diskusia).

Pod názvem „Klíma 100“ rozklíčuje patrně jen starší generace archeologů a několik málo osob střední generace (kam již autorka těchto řádků také patří) osobu významného brněnského geologa a paleolitického badatele, doc. RNDr. Bohuslava Klímu, DrSc., který by se v letošním roce dožil sta let (26. 3. 1925 – 6. 2. 2000). Je namístě stručně připomenout, že Bohuslav Klíma byl jedním ze členů tzv. Absolonovy družiny (studentů, které Absolon kolem sebe soustředil) a byl také jedním z těch, kdo mu kreslil kamenné artefakty, aby si přivydělal na studia. Zde se také seznámil s Karlem Valochem, byť je dělil věkový rozdíl pěti let. Klíma po svém absolutoriu jen velmi krátce působil v Moravském zemském muzeu; díky němu se ve sbírkách Ústavu Anthropos MZM nacházejí některé nálezy z prvních poválečných výzkumů, které měly nahradit ztráty způsobené požárem

Mikulovského zámku. Kromě kolekcí kamených artefaktů je to například slavná kostra skrčené ženy – šamanky z Dolních Věstonic, nalezená roku 1949. Ale již velmi brzy (roku 1952) bylo Klímovi nabídnuto místo v nově zbudované pobočce Archeologického ústavu v Brně, se kterým nakonec spojil celou svoji dlouhou a na objevy úspěšnou životní kariéru.

Jak je z předchozích řádek patrné, konference měla připomenout osobnost Bohuslava Klímy, jeho výzkumy, mezi nimiž měly významné místo i jeskyně Moravského krasu, a mnohé proslavené nálezy. Za všechny lze jmenovat alespoň unikátní trojhrob v Dolních Věstonicích nebo sošku Venuše z Landeku, přezdívanou Petřkovická Venuše. Organizátorům se u této příležitosti podařilo do Brna seznat příjemnou společnost kolegů různých zájmů nejen z českých a slovenských institucí, ale také z Rakouska, Polska, Maďarska, Ukrajiny, Izraele nebo Austrálie.

První den byl věnován jeskynním lokalitám: první sekce byla zaměřena na přednášky o výzkumech v Moravském krasu (v jeskyni Švédův stůl a Jeskyni Pod hradem). V obou těchto lokalitách přinesly výzkumy několika posledních let nové, zajímavé nálezy a informace. Další sekce byla věnována zahraničním projektům: jeskyni Manot v Izraeli, Szeletě v Maďarsku, Čertově

peci na Slovensku a rozsáhlému projektu INERCAVE realizovanému na Slovensku. Den byl završen zprávami z Českého krasu (jeskyněmi Kačák a Koněprusy) a novým radiokarbonovým a paleoekologickým datům. Speciálním konferenčním příspěvkem byla pak osobní vzpomínka prof. Jiřího Svobody na osobnost Bohuslava Klímy.

Následující den byl věnován přednáškám zejména o gravettienu či epigravettienu na lokalitách v Rakousku, Západním Slovensku, Ukrajině nebo v západních Čechách (nově zkoumaná unikátní situace v Ústí nad Labem), případně problematice v rámci gravettienu obecně: dálkovému transportu suroviny a využívaným zdrojům radiolaritů, problematice kumulací mamutích kostí, trasologii artefaktů nebo úvahám o možnostech transportu objemných nákladů.

Na závěr dostaly možnost prezentace referáty poněkud přesahující hlavní téma konference, jako byl přehled nálezů člověkem modifikovaných fosilních ulit nebo zpráva o pozdně paleolitickém (?), mezolitickém (?), neolitickém (?)

osídlení odkrytém při záchranném výzkumu při plánované výstavbě silnice R43 ve východních Čechách.

Přednesená témata a řešená problematika reflektovala trend posledních cca deseti až patnácti let, kdy se badatelé za využití nových, moderních analýz zaměřují na revize starých výzkumů, materiálů a lokalit. Díky tomu se daří buď objevovat nálezy, které dřívějšímu zkoumání unikly, nebo upřesňovat ty informace, které již máme k dispozici.

Svůj prostor dostala také skromnější sekce posterů, osobně prezentovaná jejich autory. Konference byla ukončena třetí den plánovanou exkurzí. Knihu abstrakt lze nalézt na následujícím odkaze: https://www.arub.cz/wp-content/uploads/Klima-100-Abstract-book_nahled_m.pdf.

Organizátoři plánují speciální číslo časopisu Přehledy výzkumů (plánovaný tisk 2026), v němž by se měly ocitnout přednesené konferenční příspěvky.

